

[Jens Thomsen.]

Forliget uden Forhandling med Modparten? Af en af Statsministerens politiske Modstandere har jeg hørt, at naar Statsministeren har givet sit Ord, staar han altid ved det, og jeg synes, at et saadant Skudsmaal mere vilde være en Statsminister værdigt.

Jeg vil gerne til Slutning gøre en Bemærkning til en Udtalelse, som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen før fremkom med, og som gik ud paa, at Cirkulærerne virkede mere dræbende paa Rotterne end selve Giften. Jeg har Grund til at tro, at det er rigtigt, for medens jeg var Sogneraadformand, havde jeg aldrig Rotter i Stuehuset; det har jeg faaet nu.

Nørskov: Forleden Dag blev det herfra udtalt, at der var Landmænd nede i Sønderjylland, som praktisk talt intet havde avlet i Sommer. Der er desværre ogsaa en Del Landmænd i Midt- og Vestjyllands magre Egne, som har haft en meget lille Høst, særlig af Vaarsød. Erfaringen viser, at de to Afgrøder, der klarer sig bedst paa disse Egne, er Kartofler og Rug, to Afgrøder, som i disse Tider har den største Betydning for Befolkningens Ernæring. Jeg mindes i denne Forbindelse et Ord af Digteren Jeppe Aakjær om Rugen — jeg udbeder mig den højtærede Formands Tilladelse til at citere det, det lyder saaledes: „Du krybende Orm i Lykke og Nød, du kæmper for Menneskets Brød.“

Disse poetiske Ord er jo fuldkommen rigtige, men naar nu Staten lægger Beslag paa de magre Egnes Hovedafgrøder, er det berettiget og rimeligt, hvad vi fra vor Side har krævet, at der bør gøres alt, hvad der er muligt, for at skaffe Landmændene Foderkorn til Erstatning for det Brødkorn, de afleverer, uden Udgift for dem. Det er kun et retfærdigt Krav, som det i høj Grad vil være i Samfundets Interesse at opfylde. Jeg ser, der er gjort Skridt til at forsøge en saadant Ombytning, hvilket bør hilses med Tilfredshed, og det maa haabes, at det bliver muligt at udvide Ombytningen. Og denne maa ske paa en saadan Maade, at Landmændene intet Tab lider derved, thi der er mange, der daarligt kan taale dette, og det vilde ogsaa være i højeste Grad uretfærdigt.

Jeg erindrer i denne Forbindelse om, at Landbruget gennem en lang Aarrække har haft en meget lav Forrentningsprocent, mellem 2 og 3 i Gennemsnit af Handelsværdien i Løbet af de sidste 10 Aar. Landøkonomisk Driftsbureaus Opgørelse over Landbrugets Forrentningsprocent i det sidste Regnskabsaar, med Udgangspunkt i de

bekendte 200 Brug, viser desværre en Nedgang i Forhold til i Fjor, idet kun to Trediedele af Ejendommenes Handelsværdi er blevet forrentet i sidste Regnskabsaar. Denne lille Forrentningsprocent, som Landbruget nu har haft gennem en meget lang Aarrække, har desværre givet sig Udslag i en mægtig Formuenedgang for det danske Landbrug, som vel rundt regnet kan ansettes til ca. 100 Mill. Kr. aarlig gennem en længere Periode. Det er derfor klart, at Landbrugets Reserver nu er opspist.

Hvorledes er saa Stillingen lige i Øjeblikket? Ja, heroverfor vil jeg gerne anføre Pristallet for September, som fortæller en hel Del herom. Medens Pristallet for Importen er steget fra 113 til 140, udviser det for Eksportvarerne kun en ubetydelig Stigning. Det er min Opfattelse, at dette Misforhold ikke fortsat kan bestaa, uden at det vil faa meget skæbnesvangre Følger ikke alene for det danske Landbrug, men for hele vort Samfund. Hvis det fortsat opretholdes, bliver det nemlig en tvingende Nødvendighed for Landbruget at afvikle den urentable Produktion, med andre Ord, det danske Landbrug tvinges til at gaa fra den nuværende intensive Drift over til den ekstensive, og alle, der kender til Landbrugsforhold, vil være paa det rene med, at dette vil faa meget uheldige Følger, idet det straks vil bevirke en betydelig Nedgang i Landbrugseksporten, ja, en saadan Nedgang er desværre allerede begyndt.

Jeg synes, dette skulde være et Memento om, at man hurtigst muligt slaar om og stiler efter en anden Kurs. Den i de sidste Maaneder førte Valutapolitik har efter min Mening været skæbnesvanger for det danske Landbrugserhverv og dermed for hele vort Samfund; den har medført, at Landbruget er blevet berøvet en Del af dets lovmæssige Indtægter.

Venstres Stilling til den førte Valutapolitik er velkendt — sidst er den paa en udmærket Maade præciseret af vort Partis Formand ved den Udtalelse, der i Gaar blev udsendt. Vi ser nu i Bladene, at Regeringen sysler med Hjælpeforanstaltninger over for Landbruget. Efter mit Kendskab til Forholdene vil disse Hjælpeforanstaltninger imidlertid absolut ikke være tilstrækkelige. Vel bør der Hjælpeforanstaltninger til, men de maa være af effektiv Natur og maa følge de Linier, som Landbrugets faglige Organisationer for længst har afstukket, og som jeg er sikker paa, at mit Parti kan give Tilslutning til.

Jeg ønsker dernæst at sige et Par Ord